

6. 11. 2000

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Senátní volby se stávají pravidelnou součástí politického života

V neděli 12. listopadu budou voliči v prvním kole senátních voleb opět vybírat své zástupce do horní parlamentní komory

V neděli 12. listopadu budou voliči v prvním kole senátních voleb opět vybírat své zástupce do horní parlamentní komory. První volby do Senátu po listopadu 1989 se uskutečnily před čtyřmi lety, o dva roky později se obměnila první třetina senátorů. Loni se navíc konaly volby v jednom z pražských volebních obvodů poté, co zemřel senátor Václav Benda (ODS). V prvních volbách do horní komory v roce 1996, kdy bylo třeba obsadit všech jedenaosmdesát senátorských křesel, se utkalo 568 kandidátů. Do soutěže o senátní mandát je vyslaly tři desítky politických stran a hnutí, nezávisle na politických subjektech usilovalo o vstup do horní komory 49 uchazečů. Svou kandidátku jako jediní z tehdejších parlamentních stran nepostavili republikáni. O dva roky později, kdy se rozhodovalo již jen o třetině mandátů, vyslalo své zástupce do volebního boje 19 politických subjektů, přičemž dnešní čtyřkoalice, zahrnující KDU-ČSL, Unii svobody, ODA a DEU, šla tehdy poprvé do voleb jako jeden subjekt. Voleb se zúčastnilo 137 kandidátů, 11 z nich jako nezávislí. Letos by se mělo střetnout 160 senátních kandidátů. Většinu uchazečů vyslala do voleb, podobně jako předloni, zhruba dvacítko politických subjektů, na politické strany či hnutí se naopak nespolehá jedenadvacet nezávislých kandidátů. Současnému nízkému zastoupení žen v politice odpovídá i jejich podíl na senátních kandidátkách. V roce 1996 byly ženy mezi zájemci o vstup do horní komory zastoupeny deseti procenty, před dvěma lety tvořily necelých devět procent kandidátů. Letos si ženy polepšily: Jejich zastoupení vzrostlo přibližně na 16 procent. Senátní volební klání okusilo v minulosti více než 20 procent letošních kandidátů, ne všichni však byli úspěšní. Mezi ty, kteří dosud marně usilovali o senátorské křeslo, patří například nynější kandidát sociálních demokratů v Mladé Boleslavi Jiří Dienstbier, jenž před čtyřmi lety v Praze 1 neprošel do druhého kola. Podobně se vedlo v jiném pražském obvodu jeho nynějším rivalovi, kandidátu čtyřkoalice a předsedovi DEU Ratiboru Majzlíkovi. Ten navíc neuspěl ani v následujících senátních volbách, kdy usiloval o vstup do Senátu na Mělnicku. Do horní parlamentní komory se v prvních senátních volbách pokoušel vstoupit také známý odpůrce letního času Stanislav Pecka. Na Chrudimsku, kde kandiduje i letos, tehdy skončil na posledním místě. Cestě do Senátu se naopak přiblížili nynější kandidát ČSSD v Českých Budějovicích Vladimír Papež a reprezentant ODS na Prostějovsku Jan Tesař: Oba v roce 1996 postoupili do druhého kola. K nejméně sledovaným volebním obvodům bude letos patřit zřejmě Chrudimsko, kde proti místopředsedovi Senátu Petru Pithartovi (čtyřkoalice) kandiduje kontroverzní šéf poradců premiéra Miloše Zemana Miroslav Šlouf (ČSSD). Podle průzkumů z konce října by však v tomto obvodu do volebních výsledků mohl výrazně zasáhnout i kandidát ODS, člen mediální rady a hudebník Petr Štěpánek. Na Benešovsku se pravděpodobně odehraje souboj mezi předsedkyní Senátu Libuší Benešovou (ODS), které podle očekávání průzkumy přisuzují první místo, a kandidátkou čtyřkoalice, někdejší šéfkou motolské nemocnice Helenou Rögnerovou. Úporný boj se nejspíše odehraje mimo jiné i v Praze 4, kde se utká senátor Zdeněk Klausner (ODS) s bývalým ministrem zahraničí Josefem Zieleniecem (čtyřkoalice). Senátní volby, na rozdíl od volebního klání do dolní komory, provází od samého počátku menší zájem voličů. Zatímco k volbám do Poslanecké sněmovny v létě 1996 přišlo 76,29 procenta oprávněných voličů, do Senátu na podzim téhož roku hlasovalo 35,03 procenta v prvním a 30,63 procenta voličů ve druhém kole. Na podzim 1998 v prvním kole senátních voleb, které se konaly souběžně s volbami komunálními, hlasovalo 42,37

procenta občanů oprávněných volit, ale ve druhém kole již pouze 20,36 procenta voličů. Letošní voličská účast je zatím velkou neznámou. Volit se totiž bude jen v jednom dni, což podle některých průzkumů může účast snížit. Na druhé straně by však k volbám mohlo přijít více občanů díky souběhu prvního kola senátních voleb s volbami do krajských zastupitelstev.

Pramen: ČTK

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz